

USTAWA

z dnia 9 stycznia 2009 r.

o koncesji na roboty budowlane lub usługi^{1) 2)}

(Dz. U. z dnia 5 lutego 2009 r.)

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa zasady i tryb zawierania umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi oraz środki ochrony prawnej.

2. Koncesjonariusz na podstawie umowy koncesji zawieranej z koncesjodawcą zobowiązuje się do wykonania przedmiotu koncesji za wynagrodzeniem, które stanowi w przypadku:

- 1) koncesji na roboty budowlane - wyłącznie prawo do eksploatacji obiektu budowlanego, w tym pobierania pożytków, albo takie prawo wraz z płatnością koncesjodawcy;
- 2) koncesji na usługi - wyłącznie prawo do wykonywania usług, w tym pobierania pożytków, albo takie prawo wraz z płatnością koncesjodawcy.

3. Płatność koncesjodawcy na rzecz koncesjonariusza nie może prowadzić do odzyskania całości związanych z wykonywaniem koncesji nakładów poniesionych przez koncesjonariusza. Koncesjonariusz ponosi w zasadniczej części ryzyko ekonomiczne wykonywania koncesji.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) zainteresowanym podmiocie - należy przez to rozumieć osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej lub grupę takich podmiotów, zainteresowanych udziałem w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji;
- 2) koncesjonariuszu - należy przez to rozumieć zainteresowany podmiot, z którym zawarto umowę koncesji;
- 3) kandydacie - należy przez to rozumieć zainteresowany podmiot, który złożył wniosek o zawarcie umowy koncesji;
- 4) ofercie - należy przez to rozumieć zainteresowany podmiot, który złożył ofertę;
- 5) robotach budowlanych - należy przez to rozumieć roboty budowlane w rozumieniu przepisów o zamówieniach publicznych;
- 6) dostawach - należy przez to rozumieć dostawy w rozumieniu przepisów o zamówieniach publicznych;
- 7) usługach - należy przez to rozumieć usługi w rozumieniu przepisów o zamówieniach publicznych;
- 8) koncesjodawcy - należy przez to rozumieć podmiot, o którym mowa w art. 3, lub grupę takich podmiotów obowiązanych do stosowania ustawy;
- 9) postępowaniu o zawarcie umowy koncesji - należy przez to rozumieć postępowanie wszczynane w drodze publicznego ogłoszenia o koncesji, którego celem jest dokonanie przez koncesjodawcę wyboru zainteresowanego podmiotu, z którym zostanie zawarta umowa koncesji na roboty budowlane lub usługi.

Art. 3. Ustawę stosuje się do zawierania umowy koncesji przez:

- 1) organy władzy publicznej, w tym organy administracji rządowej;
- 2) jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki;
- 3) państwowe jednostki budżetowe;
- 4) inne niż wymienione w pkt 1-3 podmioty, które ustanowione zostały w szczególnym celu zaspokajania potrzeb o charakterze powszechnym, które nie mają charakteru przemysłowego ani handlowego, posiadają osobowość prawną oraz:
 - a) finansowane są w ponad 50 % przez podmioty, o których mowa w pkt 1 lub 2, lub

- b) których zarząd podlega nadzorowi ze strony podmiotów, o których mowa w pkt 1 lub 2, lub
 - c) w których ponad połowa członków organu zarządzającego lub nadzorczego została wyznaczona przez podmioty, o których mowa w pkt 1 lub 2;
- 5) inne niż wymienione w pkt 1-4 podmioty, które ustanowione zostały w szczególnym celu zaspokajania potrzeb o charakterze powszechnym, które nie mają charakteru przemysłowego ani handlowego, posiadają osobowość prawną oraz:
- a) finansowane są w ponad 50 % przez podmioty, o których mowa w pkt 4, lub
 - b) których zarząd podlega nadzorowi ze strony podmiotów, o których mowa w pkt 4, lub
 - c) w których ponad połowa członków organu zarządzającego lub nadzorczego została wyznaczona przez podmioty, o których mowa w pkt 4.

Art. 4. 1. Przepisów ustawy nie stosuje się w przypadku zawierania umowy:

- 1) której wykonanie jest związane z dostępem do informacji niejawnych o klauzuli tajności "poufne" lub wyższej albo jeżeli jej wykonaniu muszą towarzyszyć szczególne środki bezpieczeństwa, albo jeżeli wymaga tego ochrona podstawowych interesów państwa;
- 2) głównie w celu wykonywania co najmniej jednego z następujących rodzajów działalności:
 - a) udostępnianie publicznej sieci telekomunikacyjnej,
 - b) eksploatacja publicznej sieci telekomunikacyjnej,
 - c) świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych za pomocą publicznej sieci telekomunikacyjnej;
- 3) na podstawie szczególnej procedury organizacji międzynarodowej odmiennej od określonej w ustawie;
- 4) na podstawie umowy międzynarodowej, której stroną jest Rzeczpospolita Polska, dotyczącej stacjonowania wojsk, jeżeli umowa ta przewiduje inne niż ustawa procedury zawierania umowy koncesji;
- 5) na podstawie umowy międzynarodowej zawartej między Rzeczpospolitą Polską a państwem niebędącym członkiem Unii Europejskiej lub wieloma takimi państwami, dotyczącej wdrożenia lub realizacji przedsięwzięcia przez strony tej umowy, jeżeli umowa ta przewiduje inne niż ustawa procedury zawierania umowy koncesji;
- 6) z zainteresowanym podmiotem, który z mocy prawa ma wyłączne prawo do wykonywania działalności będącej przedmiotem koncesji;
- 7) na usługi - jeżeli wymaga tego interes publiczny, który może być związany w szczególności z zagrożeniem ciągłości realizowania zadania będącego przedmiotem koncesji na usługi, a którego wystąpienia koncesjodawca dochowując należytej staranności nie mógł przewidzieć, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Zawierając umowę, o której mowa w ust. 1 pkt 7, wszczyna się postępowanie o zawarcie umowy koncesji. Umowa zawarta w trybie ust. 1 pkt 7 nie może obowiązywać dłużej niż do dnia zakończenia tego postępowania.

Art. 5. Do czynności podejmowanych przez koncesjodawcę i zainteresowane podmioty w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji oraz do umów koncesji stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.³⁾), jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

Rozdział 2

Postępowanie o zawarcie umowy koncesji

Art. 6. Koncesjodawca przygotowując i prowadząc postępowanie o zawarcie umowy koncesji, zwane dalej "postępowaniem", jest obowiązany zapewnić równe i niedyskryminacyjne traktowanie zainteresowanych podmiotów, działać w sposób przejrzysty oraz z zachowaniem zasad uczciwej konkurencji.

Art. 7. 1. Koncesjodawca jest obowiązany dokonać opisu przedmiotu koncesji w sposób umożliwiający zainteresowanym podmiotom jednakowy dostęp do wykonywania koncesji oraz w sposób,

który nie stwarza ograniczeń konkurencji w dostępie do wykonywania koncesji.

2. Opisu przedmiotu koncesji dokonuje się przez:

- 1) odniesienie do specyfikacji technicznej;
- 2) charakterystykę lub wymagania w zakresie funkcjonalności, pod warunkiem, że opis taki umożliwi zainteresowanym podmiotom ustalenie przedmiotu koncesji albo
- 3) częściowe odniesienie się do specyfikacji technicznej, o której mowa w pkt 1, oraz częściowe odniesienie się do charakterystyki lub wymagań w zakresie funkcjonalności, o których mowa w pkt 2.

3. Specyfikacja techniczna, o której mowa w ust. 2 pkt 1, powinna zawierać odniesienia do norm przenoszących normy europejskie, europejskich aprobat technicznych, wspólnych specyfikacji technicznych, norm międzynarodowych, innych systemów referencji technicznych ustanowionych przez europejskie organy normalizacyjne lub - w przypadku ich braku - do norm krajowych, krajowych aprobat technicznych lub krajowych specyfikacji technicznych odnoszących się do projektowania, obliczania, realizacji robót, a także wykorzystania produktów oraz powinna zawierać przyjętą procedurę oceny zgodności oferty z wymaganiami koncesjodawcy, a ponadto:

- 1) w przypadku robót budowlanych - powinna dotyczyć całości zaleceń technicznych określających wymagane cechy materiału lub dostawy, w szczególności poziomu oddziaływania na środowisko, dostosowania do potrzeb wszystkich użytkowników, funkcjonalności, bezpieczeństwa, wymiarów, procedury dotyczącej zapewnienia jakości, metod produkcji, a także zasad dotyczących projektowania i kosztorysowania, warunków testowania, kontroli i odbioru obiektów budowlanych, metod i technik budowy oraz innych warunków technicznych, które koncesjodawca może określić zgodnie z odrębnymi przepisami;
- 2) w przypadku usług - powinna dotyczyć wymaganych cech usługi, w szczególności poziomu jakości, poziomu oddziaływania na środowisko, dostosowania do potrzeb wszystkich użytkowników.

4. Opis przedmiotu koncesji nie może zawierać znaków towarowych, patentów, oznaczenia typu, pochodzenia lub produkcji, które mogłyby prowadzić do uprzywilejowania lub wyeliminowania zainteresowanego podmiotu z postępowania. Opis taki jest dopuszczalny w uzasadnionych przypadkach, gdy koncesjodawca nie może opisać przedmiotu koncesji zgodnie z ust. 3, a opisowi takiemu towarzyszą wyrazy "lub równoważny".

Art. 8. 1. Gdy opis przedmiotu koncesji został dokonany za pomocą specyfikacji technicznej, o której mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1, a roboty budowlane lub usługi będące przedmiotem oferty nie są zgodne z tą specyfikacją, koncesjodawca nie może uznać oferty za nieodpowiadającą wymaganiom, jeżeli oferent uzasadni w ofercie, że proponowane przez niego rozwiązania są równoważne w stosunku do wymagań określonych w specyfikacji technicznej.

2. Gdy opis przedmiotu koncesji został dokonany za pomocą charakterystyki lub wymagań w zakresie funkcjonalności, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2, koncesjodawca nie może uznać oferty za nieodpowiadającą wymaganiom, jeżeli oferent uzasadni w ofercie, że oferowane przez niego roboty budowlane lub usługi są zgodne z normami przenoszącymi normy europejskie, europejskimi aprobatami technicznymi, wspólnymi specyfikacjami technicznymi, normami międzynarodowymi lub innymi systemami referencji technicznych ustanowionymi przez europejskie organy normalizacyjne oraz gdy odpowiadają one charakterystyce lub wymaganiom w zakresie funkcjonalności określonym przez koncesjodawcę.

Art. 9. 1. Podstawą obliczenia szacunkowej wartości koncesji na roboty budowlane jest, ustalona przez koncesjodawcę z należytą starannością, kwota niezawierająca podatku od towarów i usług, która uwzględnia szacunkowy koszt robót budowlanych oraz szacunkową całkowitą wartość dostaw niezbędnych do ich wykonania oddanych przez koncesjodawcę do dyspozycji koncesjonariusza, bez względu na planowany sposób zapłaty wynagrodzenia koncesjonariusza.

2. Podstawą obliczenia szacunkowej wartości koncesji na usługi jest, ustalona przez koncesjodawcę z należytą starannością, kwota niezawierająca podatku od towarów i usług, która uwzględnia szacunkowy koszt świadczonych usług, bez względu na planowany sposób zapłaty wynagrodzenia koncesjonariusza.

Art. 10. 1. Koncesjodawca wszczyna postępowanie przez publikację ogłoszenia o koncesji.

2. Koncesjodawca zamieszcza ogłoszenie o koncesji na usługi w Biuletynie Zamówień Publicznych, udostępnianym na stronach portalu internetowego Urzędu Zamówień Publicznych.

3. Koncesjodawca przesyła ogłoszenie o koncesji na roboty budowlane Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich, drogą elektroniczną, zgodnie z formą i procedurami wskazanymi na

stronie internetowej, o której mowa w ust. 3 załącznika VIII do dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi (Dz. Urz. L 134 z 30.04.2004, str. 114), oraz zgodnie z wzorem określonym w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1564/2005 z dnia 7 września 2005 r. ustanawiającym standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w ramach procedur udzielania zamówień publicznych zgodnie z dyrektywami 2004/17/WE i 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 257 z 01.10.2005, str. 1).

4. Niezwłocznie po zamieszczeniu ogłoszenia o koncesji na usługi lub po przesłaniu ogłoszenia o koncesji na roboty budowlane, koncesjodawca zamieszcza także odpowiednie ogłoszenie o koncesji w miejscu powszechnie dostępnym w swojej siedzibie oraz na swojej stronie internetowej, o ile taką posiada.

5. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wzór ogłoszenia o koncesji na usługi, zamieszczanego w Biuletynie Zamówień Publicznych, mając na względzie zakres wymaganych ustawą informacji, które powinna zawierać treść ogłoszenia o koncesji.

Art. 11. Ogłoszenie o koncesji zawiera w szczególności:

- 1) nazwę (firmę) i adres koncesjodawcy;
- 2) określenie przedmiotu koncesji;
- 3) wskazanie miejsca i terminu składania wniosków o zawarcie umowy koncesji;
- 4) opis potrzeb i wymagań koncesjodawcy lub informację o sposobie uzyskania tego opisu;
- 5) termin wykonania przedmiotu koncesji, o ile jest to podyktowane specyfiką zawieranej umowy koncesji;
- 6) warunki udziału oraz opis sposobu dokonywania oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu;
- 7) informację o dokumentach składanych przez oferenta, którego oferta zostanie uznana za najkorzystniejszą albo oferenta, który złoży najkorzystniejszą ofertę spośród pozostałych ofert, o którym mowa w art. 21 ust. 3, w celu potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu;
- 8) informację na temat wadium, o ile jego wniesienie jest wymagane;
- 9) kryteria oceny ofert, jakimi koncesjodawca będzie się kierował przy wyborze oferty najkorzystniejszej oraz, o ile to możliwe, ich znaczenie;
- 10) warunki uznania oferty za nieodpowiadającą wymaganiom koncesjodawcy, skutkujące niedopuszczeniem oferty do oceny i porównania;
- 11) okoliczności uzasadniające odwołanie postępowania.

Art. 12. 1. Jeżeli wartość przedmiotu koncesji jest mniejsza od kwoty określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 oraz z 2008 r. Nr 171, poz. 1058, Nr 220, poz. 1420 i Nr 227, poz. 1505), od której jest uzależniony obowiązek przekazywania Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich ogłoszeń o zamówieniach na roboty budowlane, termin składania wniosków o zawarcie umowy koncesji nie może być krótszy niż 21 dni od dnia, odpowiednio, zamieszczenia ogłoszenia o koncesji na usługi w Biuletynie Zamówień Publicznych lub przesłania ogłoszenia o koncesji na roboty budowlane Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich. Termin ten może zostać skrócony do 14 dni ze względu na konieczność pilnego zawarcia umowy koncesji.

2. Jeżeli wartość przedmiotu koncesji jest równa lub przekracza równowartość kwoty, o której mowa w ust. 1, termin składania wniosków o zawarcie umowy koncesji nie może być krótszy niż 45 dni od dnia, odpowiednio, zamieszczenia ogłoszenia o koncesji na usługi w Biuletynie Zamówień Publicznych lub przesłania ogłoszenia o koncesji na roboty budowlane Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich.

Art. 13. 1. Zainteresowany podmiot składa wniosek o zawarcie umowy koncesji, zwany dalej "wnioskiem", zawierający oświadczenie o zgłoszeniu udziału w postępowaniu oraz oświadczenie o spełnieniu opisanych w ogłoszeniu o koncesji warunków udziału dotyczących:

- 1) zdolności ekonomicznej i finansowej;
- 2) kwalifikacji technicznych lub zawodowych, w tym:
 - a) posiadania niezbędnej wiedzy i doświadczenia,
 - b) dysponowania potencjałem technicznym,

- c) dysponowania osobami zdolnymi do wykonania przedmiotu koncesji;
- 3) uprawnień do wykonywania określonej działalności lub czynności, jeżeli ustawy nakładają obowiązek posiadania takich uprawnień;
 - 4) niekaralności zainteresowanego podmiotu albo wspólnika, partnera, komplementariusza, członka zarządu zainteresowanego podmiotu, za przestępstwo popełnione w związku z postępowaniem o zawarcie umowy koncesji lub postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego, przestępstwo przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową, przestępstwo przekupstwa, przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu lub inne przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych, a także za przestępstwo skarbowe lub przestępstwo udziału w zorganizowanej grupie albo związku mających na celu popełnienie przestępstwa lub przestępstwa skarbowego.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać również inne oświadczenia związane z wykonywaniem przedmiotu koncesji w przypadku, gdy wymóg taki został przewidziany w ogłoszeniu o koncesji.

3. W przypadku niezłożenia przez zainteresowany podmiot oświadczeń, o których mowa w ust. 1 i 2, lub złożenia ich w niepełnym zakresie, koncesjodawca informuje go o nieprzyjęciu wniosku.

Art. 14. 1. Koncesjodawca zaprasza do udziału w negocjacjach kandydatów, którzy złożyli wnioski zgodnie z art. 13.

2. Prowadzone negocjacje mogą dotyczyć wszystkich aspektów koncesji, w tym aspektów technicznych, finansowych i prawnych.

3. O zakończeniu negocjacji koncesjodawca informuje wszystkich kandydatów. Protokół z prowadzonych negocjacji jest jawny.

4. W wyniku przeprowadzonych negocjacji koncesjodawca może przed zaproszeniem do składania ofert dokonać zmiany wymagań określonych w ogłoszeniu o koncesji.

Art. 15. 1. Koncesjodawca zaprasza do złożenia ofert kandydatów, z którymi prowadził negocjacje przesyłając im opis warunków koncesji.

2. Opis warunków koncesji zawiera w szczególności:

- 1) nazwę (firmę) i adres koncesjodawcy;
- 2) opis przedmiotu koncesji;
- 3) wskazanie miejsca i terminu składania ofert;
- 4) termin związania ofertą;
- 5) termin wykonania przedmiotu koncesji, o ile jest to podyktowane specyfiką koncesji;
- 6) określenie opłat za korzystanie z przedmiotu koncesji przez koncesjonariusza lub podmioty trzecie lub sposób ich ustalania, o ile jest to podyktowane specyfiką koncesji;
- 7) warunki udziału oraz opis sposobu dokonywania oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu;
- 8) informację o dokumentach składanych przez zainteresowany podmiot, którego oferta zostanie uznana za najkorzystniejszą, w celu potwierdzenia spełniania warunków udziału;
- 9) informację na temat wadium, o ile obowiązek jego wniesienia był przewidziany w ogłoszeniu o koncesji;
- 10) kryteria oceny ofert i ich znaczenie;
- 11) warunki uznania oferty za niespełniającą wymagań koncesjodawcy, skutkujące niedopuszczeniem oferty do oceny i porównania;
- 12) okoliczności uzasadniające odwołanie postępowania;
- 13) pouczenie o prawie do wniesienia skargi na czynności podejmowane przez koncesjodawcę w trakcie postępowania.

3. Koncesjodawca wyznacza termin składania ofert, z uwzględnieniem czasu niezbędnego do przygotowania i złożenia oferty.

Art. 16. 1. Koncesjodawca może żądać od oferentów złożenia wyjaśnień, sprecyzowania lub dopracowania złożonych ofert.

2. Wyjaśnienie, sprecyzowanie, dopracowanie lub dodatkowe informacje nie mogą prowadzić do zmiany oferty lub warunków zawartych w opisie warunków koncesji, o którym mowa w art. 15 ust. 2, która mogłaby prowadzić do naruszenia zasad uczciwej konkurencji lub mogłaby mieć charakter dyskryminacyjny.

Art. 17. 1. Koncesjodawca wybiera ofertę najkorzystniejszą spośród ofert spełniających wymagania określone w opisie warunków koncesji, na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w tym opisie.

2. Koncesjodawca może prowadzić postępowanie także w przypadku, gdy wpłynęła tylko jedna oferta.

3. Kryteriami, na podstawie których koncesjodawca wybiera ofertę, mogą być w szczególności: czas trwania koncesji, wysokość współfinansowania przedmiotu koncesji ze środków oferenta, koszty użytkowania przedmiotu koncesji, wysokość opłaty za usługę świadczoną na rzecz osób trzecich korzystających z przedmiotu koncesji, jakość wykonania, wartość techniczna, właściwości estetyczne i funkcjonalne, aspekty środowiskowe, rentowność, termin wykonania przedmiotu koncesji.

4. Kryteria oceny ofert w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji na roboty budowlane mogą dotyczyć również właściwości zainteresowanego podmiotu.

5. Koncesjodawca informuje oferentów o wyborze oferty najkorzystniejszej podając uzasadnienie. Informacja o wyborze oferty najkorzystniejszej zawiera również powody niedopuszczenia ofert do oceny i porównania.

Art. 18. 1. Z zastrzeżeniem ust. 2, oferent, którego oferta została uznana za najkorzystniejszą, jest obowiązany w terminie wskazanym przez koncesjodawcę złożyć wskazane w opisie warunków koncesji dokumenty potwierdzające spełnianie warunków udziału w postępowaniu.

2. Jeżeli z jakiegokolwiek uzasadnionej przyczyny oferent, którego oferta została uznana za najkorzystniejszą, nie może przedstawić dokumentów wymaganych przez koncesjodawcę, może udowodnić swą sytuację ekonomiczną i finansową za pomocą każdego innego dokumentu, który koncesjodawca uzna za odpowiedni.

3. Oferent, w zakresie spełniania warunków określonych w art. 15 ust. 2 pkt 7, może polegać na zdolności innych podmiotów, niezależnie od charakteru prawnego łączących go z nimi powiązań. Musi on w takiej sytuacji wykazać koncesjodawcy, że będzie spełniał warunki, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1-3, niezbędne do wykonania koncesji. Oferent przedstawia w tym celu stosowne zobowiązania tych podmiotów w zakresie realizacji koncesji.

Art. 19. 1. Koncesjodawca odwołuje postępowanie, o ile zaistnieją okoliczności przewidziane w ogłoszeniu o koncesji.

2. Zastrzeżenie w ogłoszeniu o koncesji możliwości odwołania postępowania bez podania przyczyn jest nieważne.

Art. 20. 1. Koncesjodawca sporządza protokół z postępowania zawierający w szczególności:

- 1) określenie daty wszczęcia postępowania oraz miejsca, w którym opublikowano ogłoszenie o koncesji;
- 2) określenie przedmiotu koncesji;
- 3) wskazanie kandydatów, z którymi koncesjodawca prowadził negocjacje, oraz przyczyn niezaproszenia do negocjacji innych kandydatów;
- 4) streszczenie oceny i porównania ofert;
- 5) informację o ofercie najkorzystniejszej oraz informację dotyczącą oceny kolejnych złożonych ofert, poczynając od oferty ocenionej najwyżej;
- 6) okoliczności uzasadniające niedopuszczenie do oceny i porównania oferty;
- 7) okoliczności uzasadniające odwołanie postępowania.

2. Protokół, o którym mowa w ust. 1, jest jawny.

Rozdział 3

Umowa koncesji

Art. 21. 1. Z zastrzeżeniem ust. 2, koncesjodawca zawiera umowę z oferentem, którego oferta została uznana za najkorzystniejszą nie wcześniej niż w terminie 10 dni od dnia przesłania oferentem informacji o wyborze oferty najkorzystniejszej faksem lub drogą elektroniczną, a w przypadku przesłania informacji w inny sposób - nie wcześniej niż w terminie 15 dni od dnia jej przesłania.

2. Zachowanie terminu określonego w ust. 1 nie jest wymagane, gdy w postępowaniu wpłynęła tylko jedna oferta lub gdy wartość przedmiotu koncesji jest mniejsza od kwoty określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych,

od której jest uzależniony obowiązek przekazywania Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich ogłoszeń o zamówieniach na roboty budowlane.

3. Jeżeli oferent, którego oferta została uznana za najkorzystniejszą, uchyla się od zawarcia umowy, w szczególności przez niezłożenie wymaganych dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu, koncesjodawca może zawrzeć umowę z oferentem, który złożył najkorzystniejszą ofertę spośród pozostałych ofert spełniających wymagania określone w opisie warunków koncesji.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, koncesjodawca zachowuje pobraną od oferenta uchylającego się od zawarcia umowy kwotę pieniężną z tytułu wadium albo dochodzi zaspokojenia tej kwoty z przedmiotu zabezpieczenia, o ile wniesienie wadium było wymagane.

5. Umowa koncesji wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności.

Art. 22. 1. Umowa koncesji zawiera:

- 1) określenie przedmiotu koncesji;
- 2) termin wykonania przedmiotu koncesji;
- 3) okres obowiązywania umowy koncesji;
- 4) sposób wynagrodzenia koncesjonariusza;
- 5) określenie płatności koncesjodawcy na rzecz koncesjonariusza;
- 6) wskazanie i podział ryzyka między koncesjodawcę a koncesjonariusza związanego z wykonywaniem przedmiotu koncesji;
- 7) normy jakościowe, wymagania i standardy stosowane przy wykonywaniu przedmiotu koncesji;
- 8) uprawnienia koncesjodawcy w zakresie kontroli wykonywania koncesji przez koncesjonariusza;
- 9) warunki przedłużenia lub skrócenia okresu obowiązywania umowy koncesji;
- 10) warunki i sposób rozwiązania umowy koncesji;
- 11) warunki i zakres odpowiedzialności stron z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy koncesji;
- 12) warunki i zakres ubezpieczeń wykonywania przedmiotu koncesji;
- 13) wykaz dokumentów, jakie strony umowy koncesji są obowiązane uzyskać lub dostarczyć w celu realizacji umowy wraz z podaniem terminów, w jakich powinno to nastąpić;
- 14) tryb i warunki rozwiązywania sporów związanych z realizacją umowy koncesji.

2. W umowie koncesji, jeżeli wynika to z przedmiotu koncesji, mogą być zawarte, w szczególności, postanowienia dotyczące:

- 1) warunków i sposobu udostępnienia koncesjonariuszowi składników majątkowych niezbędnych do wykonania przedmiotu koncesji;
- 2) opłat lub sposobu ustalania ich wysokości, pobieranych przez koncesjonariusza od osób trzecich z tytułu korzystania z przedmiotu koncesji;
- 3) warunków dopuszczalności podwykonawstwa.

Art. 23. 1. Zakazuje się zmian postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której zawarto umowę koncesji, chyba że konieczność wprowadzenia takich zmian wynika z okoliczności, których nie można było przewidzieć w dniu zawarcia umowy.

2. Zmiana umowy koncesji dokonana z naruszeniem ust. 1 jest nieważna.

Art. 24. 1. Okres, na który zostaje zawarta umowa koncesji, powinien uwzględniać zwrot nakładów koncesjonariusza poniesionych w związku z wykonywaniem koncesji i nie może być dłuższy niż:

- 1) w przypadku koncesji na roboty budowlane - 30 lat;
- 2) w przypadku koncesji na usługi - 15 lat.

2. W przypadku gdy przewidziany okres zwrotu nakładów koncesjonariusza poniesionych w związku z wykonywaniem koncesji jest dłuższy niż okres, o którym mowa w ust. 1, umowa może zostać zawarta na okres dłuższy.

3. W przypadku zawarcia umowy na okres dłuższy niż określony w ust. 1 z naruszeniem zasad określonych w ust. 2 uznaje się, że umowa jest zawarta odpowiednio na okres 30 lub 15 lat.

Art. 25. 1. Koncesjodawca może zawrzeć z koncesjonariuszem dodatkową umowę na wykonanie robót budowlanych nieobjętych koncesją, jeżeli z uwagi na okoliczności, których nie można było przewidzieć w chwili zawierania umowy koncesji, stały się one niezbędne do wykonania określonego w

koncesji obiektu budowlanego w przypadku, gdy roboty budowlane:

- 1) ze względów technicznych lub ekonomicznych nie mogą zostać oddzielone od przedmiotu objętego koncesją w sposób nieuciążliwy dla koncesjodawcy lub
 - 2) mogą zostać oddzielone od wykonania przedmiotu objętego koncesją, ale są bezwzględnie niezbędne do jego zakończenia.
2. Łączna wartość dodatkowej umowy na roboty budowlane nie może przekroczyć 50 % wartości koncesji.
3. Umowa zawarta z naruszeniem ust. 1 lub 2 jest nieważna.

Art. 26. Do udzielania przez koncesjonariuszy zamówień publicznych w celu wykonania przedmiotu koncesji stosuje się art. 131 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych.

Rozdział 4

Skarga

Art. 27. 1. Zainteresowanemu podmiotowi, który ma lub miał interes w zawarciu umowy koncesji i który poniósł lub może ponieść szkodę w wyniku czynności podjętych przez koncesjodawcę z naruszeniem przepisów ustawy, przysługuje prawo do wniesienia skargi do sądu administracyjnego.

2. W postępowaniu toczącym się wskutek wniesienia skargi stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270, z późn. zm.⁴⁾), jeżeli przepisy niniejszego rozdziału nie stanowią inaczej.

Art. 28. 1. Skargę wnosi się do wojewódzkiego sądu administracyjnego właściwego dla siedziby koncesjodawcy w terminie 10 dni od dnia, w którym skarżący powziął lub przy zachowaniu należytej staranności mógł powziąć informację o czynności podjętej przez koncesjodawcę w sprawie.

2. Od pism wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym pobiera się wpis stały w wysokości określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 233 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

3. Skargę do sądu wnosi się za pośrednictwem koncesjodawcy, którego czynność jest przedmiotem skargi.

4. Koncesjodawca, o którym mowa w ust. 3, przekazuje skargę sądowi wraz z aktami sprawy i odpowiedzią na skargę w terminie 10 dni od dnia jej wniesienia.

5. Koncesjodawca, którego czynność zaskarżono, może w zakresie swojej właściwości uwzględnić skargę w całości do dnia rozpoczęcia rozprawy.

Art. 29. 1. Z zastrzeżeniem ust. 2, wniesienie skargi na czynność wyboru oferty najkorzystniejszej wstrzymuje prawo do zawarcia umowy z oferentem, którego oferta została uznana za najkorzystniejszą, do czasu ogłoszenia orzeczenia w sprawie przez wojewódzki sąd administracyjny.

2. Na wniosek koncesjodawcy, wojewódzki sąd administracyjny na posiedzeniu niejawnym, może, w drodze postanowienia, wyrazić zgodę na zawarcie umowy koncesji. Wyrażenie zgody jest dopuszczalne, jeżeli negatywne konsekwencje wstrzymania zawarcia umowy dla interesu publicznego mogłyby przewyższyć wynikające z tego korzyści dla ochrony wszystkich interesów, co do których zachodzi prawdopodobieństwo doznania uszczerbku w wyniku czynności podjętych przez koncesjodawcę w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji.

3. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 2, nie przysługuje zażalenie.

Art. 30. 1. Sąd nie może orzekać co do zarzutów i wniosków, które nie były zawarte w skardze.

2. Sąd, uwzględniając skargę, może uchylić czynności podjęte przez koncesjodawcę, jeżeli stwierdzi naruszenie przepisów ustawy, które miało wpływ na wynik postępowania o zawarcie umowy koncesji.

3. Sąd, uwzględniając skargę, unieważnia umowę, jeżeli została zawarta z naruszeniem terminu określonego w art. 21 ust. 1 albo w okresie wstrzymania prawa do zawarcia umowy, o którym mowa w art. 29 ust. 1, oraz jeżeli uniemożliwiło to sądowi administracyjnemu uwzględnienie skargi przed zawarciem umowy.

4. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy nie jest możliwy zwrot świadczeń

uzyskanych na podstawie umowy podlegającej unieważnieniu, sąd może utrzymać w mocy postanowienia umowy zawartej w okolicznościach, o których mowa w ust. 3, w zakresie spełnionych świadczeń. W takim przypadku sąd nakłada karę finansową.

5. Sąd nie orzeka unieważnienia umowy zawartej w okolicznościach wskazanych w ust. 3 w przypadku stwierdzenia, że utrzymanie umowy w mocy leży w ważnym interesie publicznym lub umowa została już w całości wykonana. W takim przypadku sąd nakłada karę finansową lub orzeka o skróceniu okresu obowiązywania umowy.

6. Ważnego interesu publicznego w rozumieniu ust. 5 nie stanowi interes gospodarczy związany bezpośrednio z zawarciem umowy koncesji, obejmujący w szczególności konsekwencje poniesienia kosztów wynikających z opóźnienia w wykonaniu przedmiotu koncesji, z wszczęcia nowego postępowania o zawarcie umowy koncesji, zawarciem umowy koncesji z innym wykonawcą oraz z zobowiązań prawnych związanych z unieważnieniem umowy. Interes gospodarczy w utrzymaniu ważności umowy może być uznany za ważny interes publiczny wyłącznie w przypadku, gdy unieważnienie umowy spowoduje niewspółmierne konsekwencje.

7. W przypadku zawarcia umowy koncesji w trybie art. 29 ust. 2 sąd, uwzględniając skargę, może odstąpić od uchylecia czynności koncesjodawcy podjętych w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji w uzasadnionych przypadkach, w których uchYLECIE Czynności mogłoby wywołać niewspółmierne negatywne skutki dla interesu publicznego.

8. Unieważnienie umowy odnosi skutek od momentu jej zawarcia.

9. Kary finansowe, o których mowa w ust. 4 i 5, nakłada się w wysokości do 10 % szacunkowej wartości koncesji, biorąc pod uwagę rodzaj i zakres naruszenia, za które kara jest orzekana, oraz okoliczności, w jakich naruszenie zostało popełnione.

Art. 30a. Sąd, w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisu art. 21 ust. 1 albo art. 29 ust. 1, które nie było połączone z naruszeniem innego przepisu ustawy, nakłada karę finansową w wysokości do 5 % szacunkowej wartości koncesji, biorąc pod uwagę okoliczności, w jakich naruszenie zostało popełnione.

Art. 30b. 1. Karę finansową uiszcza się w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia sądu o nałożeniu kary finansowej, na rachunek bankowy Urzędu Zamówień Publicznych.

2. Prezes sądu rozpatrującego skargę przesyła niezwłocznie Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych odpis prawomocnego orzeczenia dotyczącego nałożenia kary finansowej. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych jest wierzycielem w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

3. Orzeczenie sądu o nałożeniu kary finansowej jest prawomocne z dniem jego wydania.

4. W razie upływu terminu, o którym mowa w ust. 1, kara finansowa podlega ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

5. W przypadku nieterminowego uiszczenia kary finansowej odsetek nie pobiera się.

6. Wpływy z tytułu kar finansowych stanowią dochód budżetu państwa.

Art. 30c. 1. W przypadku odstąpienia od uchylecia czynności koncesjodawcy z przyczyn wskazanych w art. 30 ust. 7 lub w przypadku naruszenia, za które na zasadach określonych w art. 30 ust. 4 i 5 nałożono karę finansową albo orzeczono skrócenie okresu obowiązywania umowy, skarżącemu, który poniósł szkodę w wyniku naruszenia przepisów ustawy, które miało wpływ na wynik postępowania o zawarcie umowy koncesji, przysługuje roszczenie o odszkodowanie w zakresie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny.

2. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 1, wygasa z upływem 3 miesięcy od dnia uprawomocnienia się wyroku sądu administracyjnego stwierdzającego naruszenie, za które nałożono karę finansową albo orzeczono skrócenie okresu obowiązywania umowy.

Art. 31. Sąd rozpoznaje skargę niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania akt wraz z odpowiedzią na skargę.

Rozdział 5

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 32. W ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115, z późn. zm.⁵⁾) w art. 13a dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

"5) na zasadach określonych w ustawie z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. Nr 19, poz. 101)".

Art. 33. W ustawie z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2571, z późn. zm.⁶⁾) po art. 1 dodaje się art. 1a w brzmieniu:

"Art. 1a. Autostrady i drogi ekspresowe określone w przepisach wydanych na podstawie art. 1 ust. 2 i 4, mogą być budowane i eksploatowane albo wyłącznie eksploatowane na zasadach określonych w ustawie z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. Nr 19, poz. 101)".

Art. 34. W ustawie z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 1997 r. Nr 9, poz. 43, z późn. zm.⁷⁾) w art. 3 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Jednostki samorządu terytorialnego mogą powierzać wykonywanie zadań z zakresu gospodarki komunalnej osobom fizycznym, osobom prawnym lub jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej, w drodze umowy na zasadach ogólnych - z uwzględnieniem przepisów o finansach publicznych lub, odpowiednio, przepisów o partnerstwie publiczno-prywatnym, przepisów o koncesji na roboty budowlane lub usługi, przepisów o zamówieniach publicznych i przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie."

Art. 35. W ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 oraz z 2008 r. Nr 171, poz. 1058, Nr 220, poz. 1420 i Nr 227, poz. 1505) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 uchyla się pkt 4;
- 2) w art. 3 w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:
"7) podmioty, z którymi zawarto umowę koncesji na roboty budowlane na podstawie ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. Nr 19, poz. 101), w zakresie, w jakim udzielają zamówienia w celu jej wykonania.";
- 3) w art. 4 dodaje się pkt 12 w brzmieniu:
"12) koncesji na roboty budowlane oraz koncesji na usługi w rozumieniu ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi.";
- 4) w dziale III tytuł rozdziału 4 otrzymuje brzmienie: "Udzielanie zamówień przez koncesjonariuszy robót budowlanych";
- 5) uchyla się art. 128-130;
- 6) w art. 131 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
"1. Podmiot, z którym zawarto umowę koncesji na roboty budowlane na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi, zwany dalej "koncesjonariuszem", który jest zamawiającym w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 1-3a i 5, jest obowiązany stosować przepisy ustawy do udzielania zamówień wynikających z wykonywania koncesji.";
- 7) w art. 142 w ust. 4 uchyla się pkt 4.

Art. 36. W ustawie z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 i Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 79, poz. 551) po art. 17 dodaje się art. 17a w brzmieniu:

"Art. 17a. 1. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest zawarcie umowy koncesji:

- 1) z koncesjonariuszem, który nie został wybrany zgodnie z przepisami o koncesji na roboty budowlane lub usługi;
- 2) z naruszeniem przepisów o koncesji na roboty budowlane lub usługi dotyczących obowiązku przekazania lub zamieszczenia ogłoszenia w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji;
- 3) której przedmiot lub warunki zostały określone w sposób naruszający zasady uczciwej konkurencji;
- 4) z innym, niż wymienione w pkt 1-3, naruszeniem przepisów o koncesji na roboty

- budowlane lub usługi, jeżeli naruszenie to miało wpływ na wynik postępowania o zawarcie umowy koncesji.
2. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest zawarcie umowy koncesji:
 - 1) bez zachowania formy pisemnej;
 - 2) z pominięciem terminu, w jakim może ona być zawarta, z wyłączeniem przypadków dopuszczonych w przepisach o koncesji na roboty budowlane lub usługi;
 - 3) na czas dłuższy niż określony w przepisach o koncesji na roboty budowlane lub usługi, z wyłączeniem przypadków dopuszczonych w przepisach o koncesji na roboty budowlane lub usługi;
 - 4) przed ogłoszeniem orzeczenia przez wojewódzki sąd administracyjny w sprawie skargi na czynność wyboru oferty najkorzystniejszej z wyłączeniem przypadku dopuszczonego w przepisach o koncesji na roboty budowlane lub usługi.
 3. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest odwołanie postępowania o zawarcie umowy koncesji z naruszeniem przepisów o koncesji na roboty budowlane lub usługi.
 4. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest zmiana umowy koncesji z naruszeniem przepisów o koncesji na roboty budowlane lub usługi.
 5. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest dopuszczenie przez kierownika jednostki sektora finansów publicznych do popełnienia naruszenia dyscypliny finansów publicznych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 i 3, wskutek zaniedbania lub niewypełnienia obowiązków w zakresie kontroli finansowej."

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 37. 1. Do postępowań o udzielenie koncesji wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy, na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych, stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do wykonywania koncesji udzielonych na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 38. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi (Dz. Urz. L 134 z 30.04.2004, str. 114).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, ustawę z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym, ustawę z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej, ustawę z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych i ustawę z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1971 r. Nr 27, poz. 252, z 1976 r. Nr 19, poz. 122, z 1982 r. Nr 11, poz. 81, Nr 19, poz. 147 i Nr 30, poz. 210, z 1984 r. Nr 45, poz. 242, z 1985 r. Nr 22, poz. 99, z 1989 r. Nr 3, poz. 11, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 321 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 107, poz. 464 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 85, poz. 388 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, Nr 139, poz. 646 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 115, poz. 741, Nr 117, poz. 751 i Nr 157, poz. 1040, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 758, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 74, poz. 855 i 857, Nr 88, poz. 983 i Nr 114, poz. 1191, z 2001 r. Nr 11, poz. 91, Nr 71, poz. 733, Nr 130, poz. 1450 i Nr 145, poz. 1638, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 141, poz. 1176, z 2003 r. Nr 49, poz. 408, Nr 60, poz. 535, Nr 64, poz. 592 i Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 162, poz. 1692, Nr 172, poz. 1804 i Nr 281, poz. 2783, z 2005 r. Nr 48, poz. 462, Nr

157, poz. 1316 i Nr 172, poz. 1438, z 2006 r. Nr 133, poz. 935 i Nr 164, poz. 1166, z 2007 r. Nr 80, poz. 538, Nr 82, poz. 557 i Nr 181, poz. 1287 oraz z 2008 r. Nr 116, poz. 731, Nr 163, poz. 1012, Nr 220, poz. 1425 i 1431 i Nr 228, poz. 1506.

- 4) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 162, poz. 1692, z 2005 r. Nr 94, poz. 788, Nr 169, poz. 1417, Nr 250, poz. 2118 i Nr 264, poz. 2205, z 2006 r. Nr 38, poz. 268, Nr 208, poz. 1536 i Nr 217, poz. 1590, z 2007 r. Nr 120, poz. 818, Nr 121 poz. 831 i Nr 221, poz. 1650 oraz z 2008 r. Nr 190, poz. 1171 i Nr 216, poz. 1367.
- 5) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 23, poz. 136 i Nr 192, poz. 1381, z 2008 r. Nr 54, poz. 326, Nr 218, poz. 1391 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 19, poz. 100.
- 6) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 155, poz. 1297 i Nr 172, poz. 1440, z 2006 r. Nr 12, poz. 61, z 2007 r. Nr 23, poz. 136 i Nr 99, poz. 666, z 2008 r. Nr 218, poz. 1391 oraz z 2009 r. Nr 3, poz. 11.
- 7) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 106, poz. 679 i Nr 121, poz. 770, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, z 2003 r. Nr 96, poz. 874 i Nr 199, poz. 1937, z 2008 r. Nr 223, poz. 1458 oraz z 2009 r. Nr 19, poz. 100.